

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Büyük hisse senedi endeksleri, FED Başkanı Jerome Powell'ın konuşması öncesinde haftalardır en kötü günlerini yaşadı ve Powell'ın bugünkü konuşması muhtemelen yılın en önemli konuşması.

Powell'ın Eylül ayında faiz indirimi sinyali vereceğine dair beklentiler, piyasaların yönünü belirlemede kritik bir rol oynuyor. Küresel yatırımcılar, ABD ekonomisine dair daha fazla netlik bekliyor.

Hindistan merkezli Adani Group'un hisseleri, ABD merkezli kısa vadeli satış şirketi Hindenburg Research'ün yeni iddialarının ardından pazartesi günü piyasa değerinde 2,4 milyar dolar düşüşle önemli bir darbe aldı.

Azerbaycan'ın **BRICS**'e resmi olarak başvuruda bulunduğu açıklandı. Üyeleri Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'nın İngilizce isimlerinin ilk harflerinden oluşan BRICS, 2001'de dönemin Goldman Sachs'ın baş ekonomisti Jim O'Neill tarafından kaleme alınan ve Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'in büyüme potansiyellerini değerlendiren bir araştırma makalesinden ilham alarak kuruldu. Güney Afrika, ilk genişleme sürecinde 2010 yılı sonunda gruba katıldı. Mısır, Etiyopya, İran, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri de 1 Ocak 2024'te birliğe katıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2018'de özel davetli olarak katıldığı BRICS zirvesinde Türkiye'nin de üyelikle ilgilendiğini belirtmişti.

Autonomy adlı İngiliz yazılım firmasının eski CEO'su **Mike Lynch**, Sicilya açıklarında kötü hava koşulları nedeniyle batan yat kazasında hayatını kaybetti. Haziran ayında, Lynch, Autonomy'nin Hewlett-Packard tarafından satın alınmasıyla ilgili olarak dolandırıcılık suçlamasından beraat etmişti.

Kanadalı market zinciri devi **Alimentation Couche-Tard**, **7-Eleven** zincirini de bünyesinde bulunduran Japon holdingi **Seven & i**'yi satın almak için **38 milyar dolarlık** teklif sundu. Bu, Japonya'da şimdiye kadar yapılmış en büyük satın alma girişimi olarak kayıtlara geçti.

Advanced Micro Devices (AMD), **Nvidia** ile olan rekabetini artırarak **ZT Systems**'ı **4.9 milyar dolara** satın almayı kabul etti. ZT, Amazon ve Microsoft gibi yapay zeka "hyperscaler"ları için bilişim altyapısı inşa ediyor.

Ford, elektrikli SUV aracını piyasaya sürme planlarından vazgeçti. Bu kararın ardında yatan nedenlerden biri, özellikle Çin kaynaklı rekabet ve tedarik zinciri sorunları olarak öne sürüldü.

Elektrikli araç sektörüne büyük bir adım atan akıllı telefon üreticisi **Xiaomi** şu an yalnızca Çin'de mevcut olan elektrikli aracı SU7 modelinin bir iki yıl içinde uluslararası pazarlara açılmasını planlıyor.

BMW, Takata'nın hava yastığıyla ilgili riskler nedeniyle Çin'de üretilen ve ithal edilen toplam 1.36 milyon aracı geri çağırarak. Takata 2018 yılında iflas etmeden önce dünya çapında birçok otomobil üreticisine, özellikle de BMW gibi büyük markalara hava yastığı tedarik ediyordu.

UKRAYNA-RUSYA SAVAŞI: Rusya, doğu **Ukrayna**'daki Niu-York kasabasını ele geçirerek Donetsk'teki konumunu sağlamlaştırıyor. Ukrayna, Rusya'nın askeri havaalanlarına yönelik büyük çaplı bir drone saldırısı başlattı ve en az iki havaalanının zarar gördüğünü açıkladı. Ayrıca Ukrayna'nın drone saldırısından 11'i **Moskova**'yı hedef aldı. Ukrayna Devlet Başkanı Volodymyr Zelensky, Ukrayna birliklerinin Rusya'nın Sudzha kasabasının tam kontrolünü ele geçirdiğini iddia etti. Ukrayna 10 gün önce başlayan sınır ötesi hareketinden bu yana ilk kez bir Rus kasabasını ele geçirmiş oldu. Ukrayna parlamentosu, ülkedeki Rus yanlısı kiliseleri yasaklayacak bir yasa tasarısını kabul etti. Geçen haftaya kadar Ukrayna'nın, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana Rusya'ya yapılmış en büyük saldırıyla sınırı geçmesi fikri düşünülemez gibi görünüyordu. Bu operasyon, Rusya'nın askeri yeterliliği ile ilgili soruları gündeme getirdi. Vladimir Putin'in etkili bir yardımcısı, ABD ve NATO'nun Ukrayna'nın Rusya'ya yaptığı hızlı saldırıya yardım ettiğini söyledi.

Hindistan Başbakanı Narendra Modi, resmi ziyarette bulunmak üzere **Ukrayna**'nın başkenti Kiev'e geldi. Başbakan Modi'nin ülkede gerçekleştireceği temaslar, ikili ilişkilerin tarihinde Ukrayna'ya gerçekleştirdiği **ilk ziyaret** olmasıyla dikkati çekiyor.

ABD SEÇİMLERİ 2024: Demokratlar ulusal kongrelerini Chicago'da düzenledi. Başkan **Biden** ve Başkan Yardımcısı Kamala **Harris**, Biden'ın başkanlık yarışından çekilip Harris'i desteklemesinden bu yana ilk kez birlikte sahneye çıktı. Joe Biden başkan olarak son büyük konuşmasını yaptı.

Amerikan istihbarat servisleri, Trump'ın kampanyasıyla ilgili belgelerin yakın zamanda sızdırılmasının arkasında İran'ın olduğunu doğruladı. İranlılar ayrıca Harris'in ekibiyle ilişkili e-posta hesaplarını da hacklemeye çalıştı.

Kamala Harris ve Donald Trump, özellikle kritik önem taşıyan seçimi belirleyecek kararsız seçmenlerin bulunduğu "salıncak eyaletler"i (Arizona, Georgia, Michigan, Pennsylvania, Wisconsin gibi) turluyor.

ABD:

ABD işsizlik oranı %4,3 ile son yılların en yüksek seviyesinde olmasına rağmen resesyon endişeleri dile getirilse de genel olarak panik yapmanın yersiz olduğu görüşü hakim. Çünkü işgücü piyasası iyi durumda. Amerikalıların iş sahibi olma oranı 2001'den bu yana en yüksek seviyesinde, işsizlik başvuruları beklenenden daha az ve işten çıkarma oranı tarihsel olarak düşük. Üstelik bu, Fed'in merakla beklenen faiz indirimleri öncesi ki bu indirimlerin ekonomiyi daha da canlandırması bekleniyor. S&P Global Ratings Amerikan ekonomisinin resesyonun eşliğinde olmadığını belirtiyor. BofA'nın baş ekonomisti de yakın zamanda resesyonun "oldukça olasılık dışı" olduğunu söyledi.

Dev süpermarket zinciri **Kroger**'in mücadelesi, **antitröst** kurallarını altüst edebilir. Federal bir yargıç, **Rekabet Kurulu'nun (FTC)** rekabet yasağı sözleşmelerine yönelik yasağını iptal etti. Yargıç, yeni kuralların "keyfi" olduğunu ve FTC'nin bunları yapma yetkisine sahip olmadığını tespit etti.

Süpermarket zinciri **Kroger**, **Albertsons** süpermarket zincirini **25 milyar dolara** satın almak istiyor. (Bu birleşme **Amerikan tarihinin en büyük** süpermarket anlaşması). FTC, bu satın almayı değerlendirmek için kendi iç idari mahkemesini kullanmak istedi. Ancak Kroger, FTC'nin bu süreci mahkemeye taşımak yerine kendi iç mekanizmalarıyla yönetmek istemesinin, anayasadaki federal hükümetin yetkilerini aşan bir durum olduğunu savunarak, konunun bağımsız mahkemelerce incelenmesini talep etti. Kroger, FTC'nin bu yaklaşımına karşı dava açtı. Bu iki olay, FTC'nin yetkileri ve bunların anayasaya uygunluğu konusunda ciddi tartışmalara yol açtı. FTC'nin aldığı kararlar, hem iş dünyası hem de hukuk çevrelerinde büyük yankı uyandırdı. **Kroger**'in bu mücadeleyi kazanması durumunda, antitröst yasalarının uygulanmasında köklü değişiklikler olabileceği konuşuluyor.

Çinli otonom araç girişimi **WeRide**, ABD'de halka arz edilmeye hazırlanıyor.

KUZEY AMERİKA:

Kanada'da yönetim ve işçiler arasındaki anlaşmazlık nedeniyle demir yolu yük taşımacılığı durdu. Kanada Ulusal Demiryolu çalışanları, Kanada hükümetinin harekete geçmesinden saatler sonra, bugün işe dönmeye başlayacak. Bu kesintinin çeşitli mal gruplarının sevkiyatını durdurarak Kanada ekonomisine ciddi zarar vereceği konuşuluyordu. Ayrıca Kanada'nın yük ağına entegre olan **Amerika Birleşik Devletleri** ve **Meksika**'yı da etkileyecekti.

GÜNEY AMERİKA:

Venezuela genelinde Nicolás Maduro'nun başkanlıktan istifa etmesi için mitingler düzenlendi. Muhalefet, 28 Temmuz'da yapılan seçimde adayları Edmundo González'in kazandığını gösteren veriler yayınladı. Ülkenin en yüksek mahkemesi, Nicolás Maduro'nun seçimleri kazandığına hükmetti.

Arjantin'de yeni bir madencilik teşvik rejimi, Güney Amerika ülkesini dünyanın bir sonraki bakır merkezi olarak gören BHP gibi büyük oyuncuları cezbetmeye başladı.

AVRUPA:

İngiltere'nin finans teknoloji şirketi Revolut **45 milyar dolar** değerlemeye ulaştı. Bu da Revolut şirketini Avrupa'nın bazı büyük bankalarından daha değerli kılıyor.

ASYA-PASİFİK:

Çin Neden **Antimon** İhracatını Kısıtlıyor? Çin, 15 Eylül'den itibaren piller, mühimmatlar ve fotovoltaik ekipmanlarda kullanılan stratejik hammadde olan antimon ürünlerine ihracat sınırlaması uygulayacağını duyurdu. Bu adım, Pekin'in geçen yıldan bu yana stratejik minerallerin sevkiyatını

kısıtlamak için aldığı tedbirlerin bir parçası olarak ulusal güvenlik gerekçesiyle alındı. Çin geçen yıl küresel antimon madeni üretiminin yüzde 48'ini karşıladı.

Paetongtarn Shinawatra, **Tayland**'ın yeni başbakanı olarak yemin etti. Paetongtarn Shinawatra ülkenin en genç başbakanı olarak kayıtlara geçti.

Hindistan, Jammu ve Keşmir'de gelecek ay seçimlerin yapılacağını duyurdu. Yaklaşık on yıl aradan sonra tartışmalı bölgede yapılacak olan oylama, 18 Eylül'de başlayacak ve 1 Ekim'de sona erecek.

Endonezya, bağımsızlık gününü ilk kez yeni başkent olarak belirlenen **Nusantara**'da kutladı. Başkan Joko Widodo, bataklık alana kurulu olması nedeniyle çöken Jakarta'dan hükümeti taşıma planlarını yeniden gündeme taşıdı.

ORTA DOĞU:

Amerikan Dışişleri Bakanı **Antony Blinken**, Gazze'deki savaşın başlamasından bu yana dokuzuncu Orta Doğu ziyaretini gerçekleştirdi. Bu ziyaretin müzakereleri ateşkes anlaşmasına dönüştürmek ve İsraili rehinelere serbest bırakılması için son şans olabileceğini söyledi. Netanyahu'nun Pazartesi günü ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken ile görüşmesi bekleniyor.

AFRİKA:

Senegal'deki gazeteler ve televizyon kanalları, medya kısıtlamalarını protesto etmek için 24 saatlik bir karartma yaptı. Yeni hükümet, medya şirketlerine ait banka hesaplarını geriye dönük vergi borcu olduğu iddiasıyla dondurdu.

Sudan'daki iç savaşta ateşkes müzakereleri devam ediyor. Cenevre'deki görüşmelere **Amerika** öncülük ediyor. Birleşik Arap Emirlikleri de toplantılara katılıyor. Sudan ordusu, Darfur'a yardım ulaştırılabilmesi için Çad ile bir sınır kapısını açmayı kabul etti.